

SORULARLA BÜYÜKAİLE

*İnsanlar, sormayı
sürdürülebilir bir adet
hal ne getirdiklerinde, bir
büyük aile olmayı da
sağlamış olacaklar. Aks
durumda, başkalarının
soruları içinde
boğulmaya mahkum
varlıklar olmaktan
kurtulamazlar.*

BÜYÜKAİLE

Farkı ne?

Büyük aile modeli yapısı itibariyle toplumun geçmişte yaşadığı, toplanan paralarla yapılan birikime dayalı, bir kişi ya da zümreyi zengin etmeye dayalı, sermayeli holding oluşturmaya müsaade etmiyor. Böyle bir zeminin sistemle oluşmasına engel oluyor.

Büyük aile modeli, sistematik bütünlüğü içinde şeffaf süreç denetimi ile fakir fukara için birikene, her ne şartta olursa olsun, birikimin gerçek sahibi olan ihtiyaçlı hariç, hiç kimseye el sürme veya yönlendirme hakkı vermiyor.

Büyük aile modeli bir sosyal sınıfı ezerken bir başka sınıfı ya da grubu yüceltmiyor. Buna zemin oluşturacak bir yapılanmaya da sürdürülebilir kontrol ve bireysel menfaatin zorunlu takibi yoluyla, müsaade etmiyor.

Sistem içinde yetkili pozisyonlarda bulunanlara, denetim yapmaları ve sistemi doğru yürütmeleri dışında herhangi bir işlem yapılmasına müsaade etmiyor.

Büyük aile “Bananecilik, adam sendecilik” diye tabir edilen toplumsal duyarsızlıkları giderecek bir örüntü öngördüğü ve bu yapıyı oluşturduğu için, kendi muhalefet kurgusu, sistemde denetimin, şeffaf süreç yöntemiyle zorunlu kılınması ile, halk aleyhine olumsuz bir yapının gelişmesine de müsaade etmiyor.

Büyük aile modelinin fark oluşturan ve ana felsefesine dahil olan, “Hasar öncesi, hasar esnası ve hasar sonrası için takip, daha fazla bilgi, daha fazla denetim” ilkesidir.

Kontrol nasıl olacak?

Vatandaşa dağıtılacak olan ortaklık kartları her haneye ulaştırılacak.

Yerel yönetim tarafından, alışveriş yerlerinde kullanılması halinde, vatandaşın bu kartlara İskonto alması sağlanmış olacak.

Oluşan İskontonun büyük bir kısmı, ürün ya da hizmeti alan kişiye ait olacak.

Ayrıca da oluşacak İskontodan %3'lük bir payın Nuh'un Gemisi'ne aktarılması sağlanacak.

Belediye, kaymakamlık, aile sosyal kurumları, Sivil Toplum Platformu ve muhtarların dahil olduğu dijital yapı denetimiyle, oradan da ihtiyaç sahibine ulaştırılması sağlanmış olacak.

Nuh'un Gemisi'nin, bir vakıf olarak ihdas edilmesi ile de, var olan mer-i mevzuata göre vergisel konuda rahatlık sağlanmış olacaktır. Sistemde, kanunda bir değişim halinde de bu yapı, yeniden şekillenebilecektir.

İhalede öncelik var mı?

Bütün ihalelerin beldedeki firmalarla yürütülmesi, arzu edilen durum olsa da yüzde yüz reel değildir. O sebeple, şeffaf olarak videoboardlardan yapılacak ihalelere, tabi ki dışarıdan, başka firmalar da katılabilecektir. Aksi durum, zaten halkın zararına olur. Her indirim halkın lehine olmuş olacaktır. Üstelik rekabet, hem fiyatları etkileyecek, denetim ile de, hem de kaliteyi arttıracak.

Ancak ihaleyi alan firma, eğer ilçe dışından ise, (daha uygun teklif verebilen firma) ihale yapılan beldede mutlaka bir büro açmayı ve en az bir kişiyi de istihdam etmeyi, ihaleye girerken kabullenmiş olacağından, kazanan firma, fiziki olarak, o beldenin firması haline gelmiş olacaktır.

İhaleyi alan da denetimi yapan da, şirket olduğu ve ticaret kanununa tâbi olacağı için belediyeye oranla, bu konularda çok daha rahattır. Belediye iştirakleri de zaten bu sebeplerle kurulmuştur.

Ancak, Şeffaf yönetim ve denetim sisteminin olmaması; halkın aidiyet hissetmemesi; hantallaşma ve zararı, en azından örtülülüğü getirmiştir. Bu sebeple hiçbir kanun değişikliğine ihtiyaç duyulmadan, bugünkü şartlarda çalışmalar devam ederken, Şeffaf Süreç Yöntemi ile durum, denetim anlamında, halkın lehine çevrilmiş olabilecektir.

Yeterli bütçe oluşmazsa?

Nuh'un Gemisi projesinin ve bu proje ile açığa çıkacak bütçenin temel hareket noktası, insanların minimum düzeydeki harcamaları baz alınarak hesaplandı. Dolayısıyla insanlar, ne zamanki en temel harcamaları yapmadan yaşamayı başaracak bir formül bulursa bu projenin bütçesinin oluşumu da ancak o zaman imkansız hale gelir!

Üstelik sosyoloji ve toplum psikolojisi ile uğraşanlar bilirler ki insanların daha uygun fiyat olmasına rağmen, daha pahalıya talip olması, ancak toplumun küçük bir azınlık grubu için geçerli realitedir. Gelir düzeyi yüksek olan bu grup da, statülerinde bir kayıp hissine kapılmayacakları ortamlarda olmak kaydı ile indirimli alışverişten ne derece hoşnut oldukları, her indirim döneminde yaşanan bir vakadır. Öncelikle, kartın kullanılacağı alanlarda insanların indirim talep etmeden, otomatik olarak alacağı ortadadır.

İkinci olarak da harcama hedefleri ile ilgili ulaşılabilecek rakamlar gelir. Örneğin karttan geçen 30.000.000 TL ise, bu rakamın %3'ü, Nuh'un Gemisi'ne aktarılabilecek demektir.

Ayrıca bir ilçede kaymakamlık, Kızılay ve diğer kuruluşlar vasıtası ile dağıtılan miktarı da hesap edersek, kart üzerinden gelen gelirin, ihtiyaç sahipleri için, nasıl bir açık kapatacağını da görmek mümkündür.

Üstelik Nuh'un Gemisi vakfının İlçe AŞ'ye de ortak olacağı, ardından il ya da büyükşehir AŞ'yle de zorunlu partner olacağı hesap edildiğinde, ortaya çıkacak olan paranın, var olana eklenmesi ile tüm ihtiyaç sahipleri, şehit - gazi aileleri, kimsesizler, yaşlılar için tüm hesapların üstüne çıkılabileceğini görmek, zor değil.

Yani; Nuh'un Gemisi'nin partner olduğu ilçe ve il/büyükşehir AŞ ler, bahsettiğimiz %3'lük tüketimden aktarılabilecek olanların yanı sıra, gönüllü bağışlar, kaymakamlık yardımları, valilik fonlarından zaten zorunlu olarak aktarılan fonlar ile "yeni bir iş ortamı sağlanıncaya kadar" insanları ayakta tutabilecektir. Böylece bağış ebedileşmeden, insanların üretime katılması sağlanabilecektir.

BüyükAile modelinin ikinci etabı ile de üretime ve dolayısıyla, topluma katılım da sağlanacaktır.

Ortak hareket olur mu?

Birçok konudan halkın ağzı yandı. Gerek şirketler, gerek gönüllü teşekküller, gerekse sivil toplum kuruluşları bu ülkede çok vaadin sonunu gördü.

Halkın artık inanmak ile ilgili duruşu elbette bir realite. Ancak, aktarılan Büyükaile Şeffaf Süreç Yönetimi Modeli, daha önce vaat edilen birtakım modeller gibi ütöpik bir toplum modeli değil.

İçi boş bir slogan hiç değil.

Ayakları yere basan, hayatın içinden ve realitelerinden beslenen ve ona göre dizayn edilmiş, pratiğe geçirilebilir bir uygulama modeli olması...

Ve, sık sık da vurgulandığı gibi, en önemli temeli; uygulanmış sistemlerin bileşkesi olması...

Tüm bu sistemlerin eksiklerinden, açıklarından, sosyolojik ve psikolojik eğilimlerden, ihtiyaçlardan, faydadan yola çıkılarak halk lehine ve hiç kimsenin hiçbir şekilde zarar edemeyeceği, yöneticilerin, “orquestra şefi” gibi gerçek yöneticilik fonksiyonunu icra edeceği şekilde, modellenmiştir.

Mesela; belediye başkanı seçildikten sonra, başkanın denetiminde bir şirket kurulduğunu, mahalle kayıtlarına göre de kağıt üstünde hisselendirildiğini düşünün.

Ayrıca, her hisse için de, her hane adına, bir “ortaklık aidiyet kartının” hazırlandığını değerlendirin.

Belediye başkanının da, sivil toplum kuruluşlarına kendilerinin de kontrol edebileceği para akışını, yapacağı denetimi, halk adına yönetime katılma yöntemlerini anlattıktan sonra da STK platformunun oluşturulduğunu tasavvur edin.

Kurulan şirkete de bu kişilerden kendi tüzel kişiliklerinin seçtiği temsilciler, yönetim kurulu üyesi olarak atandıktan sonra, muhtarlar arasında yapılacak bir seçimle de, muhtarlar temsilcisi yönetim kuruluna dahil olunca, şirket oluşumu ana hatları ile tamamlanmış olacaktır.

Ancak buraya kadar halkın ve Nuh'un Gemisi'nin hisseleri dağıtılmamış; sadece paylara ayrılmış olacaktır. (İsteyenin bu esnada katılabilmesi de sağlanacaktır.)

Ardından firmalarla anlaşmalar, belediye başkanının nezareti ile gerçekleştirilecek ve sokak videoboardlarında yayınlanmaya başlayacaktır.

Örneğin, "x benzincide, aidiyet ortaklık kartı olanlara % 10 indirim var" diye halk arasında haberler yayıldığında; indirim hakkını elde edebilmek, ya da sosyal bir çalışmaya katılmak için bu karta sahip olmak gerektiğini halk da bilecek ve aidiyet ortaklık kartını almak isteyenler belediyeye gideceklerdir.

İşte bu da, 1 kuruş karşılığında zaten halka ait olan ve riski de ancak bu bir kuruşla sınırlı ortaklıktan, kendi hisselerini devralmaları anlamına gelecektir.

Dolayısıyla normalde bilinen anlamı ile toplu hareket için, özel bir birlikteliğe gerek de olmayacaktır.

Birinci yıl, gerek dahil olmuş STK'lardan, gerekse ortaklık aidiyet kartını almış halktan oluşan bir birliktelikle, sisteme başlanmış olacaktır.

Bu düzende mümkün mü?

Bugünkü düzende uygulanabilmesi mümkün mü ifadesi; “Birileri müsaade etmez!” anlamı taşıyor. Yani, itiraz etmek "Yapılması mümkün ama, bugünkü düzende, halk lehine olan böyle bir sisteme müsaade etmezler!" manasına gelir...

Uygulanamaz olduğuna ikna için çalışanlar, uygulandığında konumlarını kaybedecek ve rant dağıtan ve sadece ranttan beslenen bir avuç “iş düzgün” olabilir ancak!

Uygulanamaz görüşüne inandırılmaya çalışanlar ise, yirminci yüzyılın köhne anlayışına kapılıp, bu anlayışın değişebileceğine ümidi kalmamış, eski düzenin devamının tek çare olduğuna inandırılmış, bundan dolayı sıkıntıdan da kurtulamayan vatandaşlardır.

“Olamaz” değil “olmaz” derler. Neden? Bu dediğimiz sisteme itiraz edenler yoksa;

Banka kartına mı “yapılamaz” diyecekler!? Yoksa banka kartının indirim yapılan bir araç olarak kullanılacağına mı, “olmaz” diyecekler?

Belediye şirket kuramaz mı diyecekler!?

Sivil toplum kuruluşu diye bir şey mi derler, ya da kendilerine fayda sağlayacak /para sağlayacak işlerin içine, bir kişi bile olsa, kimse dahil “olmak istemez” mi diyecekler!?

Yoksa her hane bir kuruluş dahi veremeyecek mi diyecekler? İnsanlar kendi gelirini büyütecek bir sistem istemez mi diyecekler?

Elde edilen gelirleri dağıtmak için, kaymakamlık, sivil toplum kuruluşu platformu, belediye, muhtarlar fukara tespiti mi yapamayacak diyecekler? Yoksa halkın kendi menfaatlerini bilmediğini, para kazanmak istemediğini, bu kazanca ihtiyacı olmadığı mı iddia edecekler?

Ya da itiraz edenler serbest rekabet piyasasına rağmen;
Ürün ya da hizmet alınacak firmaların; "Benden almayın, indirim yapmam!"
diyeceğini mi iddia ediyorlar?
Veya üretim için yeterince arazimiz, imkanımız, yerimiz yurdumuz,
tesisimiz olmadığına mı inanalım?
Firmaların para kazanmak için faizsiz kredi istemeyeceklerine bizi
inandıracak biri mi var yoksa?
Yoksa belediyelerin, bütçelerinden, aslında bu krediyi oluşturacak kadar bir
bütçeyi dışarıdakilere kâr sağlamak için kullandığını mı gizlemeye
çalışacaklar bu sistemin içinde?
Belediyelerin rant sağlayan imar kozu, ihale kozu, otoparkları, reklam
alanları, büfeleri olmadığını mı iddia edecekler yoksa?...
Denetim mekanizması için videoboardların icat edilmediği ya da internetin
olmadığını mı öne sürecekler?...
Yoksa kasa hareketlerinin ortaklara gösterilemeyeceği mi, ihalelerin şeffaf
olarak yapılmasının yasak olduğu ile mi kandırılacağız?
Boş arazilerimizde, ziraatçı desteğiyle, emeklilerimizle domates
yetiştirmenin zorluğu mu öne sürülecek bahane olarak?..
Konserve yapmak için özel sektörün meslek kuruluşları oluşturamayacağı ya
da konserve yapamayacağı gibi, basit bir gerekçeye mi inandıracaklar bizi?
Marka üretiminin insan hayatında olduğu gibi kent hayatında da
kullanılabileceği gibi basit bir gerçeği mi algılayamayacağız yoksa?
Bu halkın kendi malını kontrol edemeyeceği, o yüzden bu sistemin
işlemeyeceği mi öne sürülecek bahane olarak?
Üniversitelerin sosyal, ekonomik, şehir projeleri geliştiremeyeceği için
önümüzün açık olmadığı mı acaba bahaneleri?
Yoksa ihracat şirketleri kâr etmekten mi korkacak, kazanmak
istemeyecek?...
Veya, halka açık bir şirkette bir kuruşa ortak olan hanelerin 1 kuruştan başka
bir riski olabileceği konusunda yeni anlayışlar mı geliştirilecek?...

İtiraz edenlere bu ve benzeri yüzlerce soru sormak mümkün. Oysa biz ve siz, yani hepimiz biliyoruz ki, BüyükAile modeli içindeki tüm sistemler, zaten şu an dahi, tek tek ve ayrı ayrı uygulanmakta. Yani, uygulanabilirliği kanıtlanmış durumda.

Fark, uygulamalardaki, gelirin büyük çoğunluğunun bankaların ya da büyük firmaların cebine gitmesi yerine, sermayenin tabana yayılması yoluyla, halka ulaşmasının sağlanması.

İşi bilenler, dünyayı takip edenler, neye, hangi detaya olamaz diyecekler acaba?..

Biz, sistemin inşaatçısı olarak biliyoruz ki itiraz edenler; “OLMAZ, YAPMIYORUZ!” diyebilirler ancak....

Kimse şu saydıklarımızla yürüyecek bu sisteme, “OLMAZ, MÜMKÜN DEĞİL, UYGULANAMAZ” diyemez...

Çünkü zaten yapıyorlar, çünkü zaten oluyor, çünkü zaten uyguluyorlar, çünkü bu uyguladıklarından iyi toplum yönetim modelleri üretmeye çalışıyorlar.

Ve biz de diyoruz ki,

“TÜM BUNLAR VATANDAŞ LEHİNE, SERMAYEYİ TABANA YAYACAK ŞEKİLDE, NEDEN OLMASIN?”.

Bu sistem durur mu?

İster kabul edelim ister reddedelim, ister benimseyelim isterse karşı duralım kapitalist bir sistemin içinde hayatımızı devam ettiriyoruz. Bu sistemin devamından yana olanlar da bütün güçleriyle mevcut mekanizmanın devamı ve aksamaması için seferber olmuş durumda. Böyle bir sistem içinde Büyükaile projesinin hayat bulma imkânı ne kadar reel? Sistem içinde karşı bir sistemin devamlılığı ne derece mümkün diye baktığımızda ortaya çıkanın, BüyükAile Modelinin İşleyiş açısından bugün dünyada uygulanandan farklı olmadığını öncelikle fark etmemizdir.

Büyükaile modelinin bugün uygulanan alışılmış sistemden, yol yürüme açısından farklı bir yapısı yoktur. Bizim yaptığımız şey, mevcut sistemin içindeki açıkların, sistemi yaşayanlar ve yaşatanlar lehine ve yine sistem içinde yerelden başlayarak düzenlenmesidir.

Sistemi herkesin kavramış olması ve bunu görmesi; halkın kabulü için en önemli realitedir.

Tabi ki, yolsuzluğa geçit vermeyen önemli tedbirlerin, bazı musluk başı bekçilerine ciddi zararı dokunacaktır. Ancak düzen, istense de istenmese de, şeffaflığa, aidiyete, bireysel kazanca, denetime, sivil toplum kuruluşlarının ve halkın tüm yönetim süreçlerine dahil olmasına doğru ilerlemektedir.

Bu da, temelinde herkesin yönetime katılması, bu katılımdan kazanç sağlaması, herkesin katıldığı bir denetim ile haksız kazançların engellenmesi gibi getirileriyle, modelinin kabulü kısa zamanda gerçekleşecektir.

Bu sebeple bir pilot uygulama, tüm bunların pratikte ne anlam ifade ettiğinin kavranmasını sağlayacaktır. Çünkü bu sistem içindeki projeler, parça parça ve yönlendirenler lehine de olsa, dünyanın değişik ülkelerinde zaten uygulanagelmektedir.

Ya Merkezi Yönetim?

Hazırlanan Büyükaile modelinin finali “Türkiye”m bir büyükaile” dir. Ancak yerel çalışmalarla modellemenin, akademisyenlerle ve hatta farklı bölümlerinin üniversitelerle birlikte yürütülmesi ve yerelden genele ulaşmada eksiklerin, öngörülememiş aksaklıkların tamamlanmasını daha kolay hale getirecektir.

Büyükaile Şeffaf Süreç Yönetimi bir Yerel Yönetim Modeli değil, Yerelden Yönetim Modelidir.

Yereldeki çalışmalarda tüm meslek grupları ve üniversitelerin kendi alanlarındaki çalışmaları, genele uygulamadaki başarının yolunu açacaktır. Uygulanabilirliği konusuna gelince....

Bu modelin modüllerinin, tek başına dünyada uygulanmakta olan örnekleri zaten mevcut olduğunu söylemiştik. Bizim Büyükaile ile yaptığımız, bunu bir yönetim modeli olarak bütünsel bir anlayışla yeniden ele alıp, bütünsel yönetim mekanizmasında ortaya çıkabilecek öngörülememiş boşlukları, öncelikle yerelde yakalayıp sonrasında modeli genele yani devlet kademelerine uygulayabilmektir.

Modelimizdeki pek çok uygulama, son yıllarda, gerek sistemin kurucuları gerekse sistemi fark edenlerce zaten, parça bölük de olsa yapılmaya, en azından dillendirmeye devam eden ve uygulandığı yerlerde başarı kazanmış toplum projelerini içermektedir.

Her STK aynı mı?

BüyükAile Şeffaf Süreç Yönetimindeki yerel yönetimlerde tüm dernekler vakıflar, odalar, Sivil Toplum Kuruluşu Platformu olarak, yapılanları takip ve denetleme adına, aynı hakka sahip olacaklar.

Bu da farklılıkların birlikteliğine, gerek parterler olarak takip ve gerekse oy hakkı ile, kimsenin müdahale edememesini sağlar.

Her farklı partilinin, her farklı memleketlinin, her farklı inanç grubu mensubunun, her farklı mezhep mensubunun bu model ile kendi haklarını koruyabilmesi ve yönetime katılması anlamı taşır.

Bu da toplumsal barışı ortak fayda üzerine tesis etmeyi kolaylaştırır.

Denetim nasıl olacak?

STK platformu bünyesinde bulunan Sistematik grubu bunun denetimcisi olacaktır. Grup, ihale bilgilerinin videoboardlarda yayınlamasının yanında, muhtardan gelen halk ihtiyaç durumlarının denetlenmesini de üstlenecek; halkın devletle olan sıkıntılarını gidermede bir köprü vazifesi görecektir. Ayrıca videoboardların bulunduğu alanlar ve mimari yapı; mahalle/sokak bekçisi ve engelli vatandaşlar için istasyon olarak da görev yapacaktır.

İndirim olur mu?

Bu sistemin ilk aşamasında izah ettiğimiz araç kiralama işi, aslında son derece pratik ve herkese kazandıran bir sistemdir. Bir kuruşluk hisse karşılığında, vatandaşın var olan aracı, araç sahiplerine ikinci bir gelir getirmek üzere sistemde kullanılacak şekilde sisteme dahil edilecektir. İhtiyaç halinde, gün onayı almak kaydı ile şirketin tüm yaşam süresi içinde bir kez, şirketin istediği gönüllü kuruluşla ilgili çalışmada (engelli dernekleri, sosyal yardım dernekleri vs. canlıya yardım amaçlı sivil toplum kuruluşlarının, STK platformu nezaretinde) sahibi tarafından kullanılmak üzere, şirket bir kuruşa vatandaşla, yani şirket ortağı ile, araç için kira anlaşması yapacaktır. Büyükaile Gönüllüleri Grubu

Belediye geliri düşmez mi?

Şirket, belediyenin özel sektöre vereceği hisselerle ortak olacaktır, belediyenin

kendisine gelir olarak aldığı kısma değil...

Konuyu bir örnek ile somut hale getirelim... Örneğin; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, şehirdeki reklam panolarını Kültür AŞ. adlı belediye iştirakine ihale ediyor, o da özel sektörle birlikte bu işin tanıtımını ve pazarlanmasını yapıyor. Yani belediye ihaleyi dışarı da verse şirket vasıtası ile de verse aynı parasını, yani gelirini alıyor. Büyükaile sisteminin bu işleştikten farklılığı, gelire halkın tamamının da ortak edilmesi, o kadar.

Bu küçük farklılık aslında sistemde çok büyük bir etki meydana getiriyor. Başta belediyenin istediği kişiye istediği fiyata bu türden işleri veremeyeceğinden tutun da sonrasında halkın kazanmasına, Nuh'un Gemisi oluşumuna getirisine kadar...

Muhalefet diye yaparsa?

Kurulacak şirketin, belediye faaliyetlerinin yapılıp yapılmamasına karar vermede

bir yetkisi yoktur. STK platformu sadece yapılacak işlerin koordinesi ile görevli bir birimdir. İşleri yapacak firmaların oluşumu ayrı bir yapıdır ve bu konu da BüyükAile yapısının ileriki aşamalarında detaylandırılmıştır. Bu sebeple STK'lar için böyle iş engelleme gibi bir ihtimal söz konusu bile değildir. Yönetimde yapılanlara müdahale Şeffaf Koridor sistemi ve DEDE sistemi ile STK platformu ve direkt olarak halkın kanı önderlerine aittir. Halk da aynı yöntemle yönlendirebilecek mekanizmalara sahiptir.

Birlikte hareket mümkün mü?

Sivil toplum kuruluşlarından seçilerek yönetim kuruluna gelen insanlar, yürüyen işlerde bir yolsuzluğun yapılmaması noktasında kontrolör niteliği taşıyacaklar.

Kendilerinin de içinde olduğu halkın parasının seyrini takip edecekler. Dolayısıyla STK'ların oluşturacağı şirket; bir iş yapan değil, yapılan işleri kontrol eden ve koordine eden olacaktır.

İlçe AŞ olarak belediyenin mümkün olan her ihalesine girilecek, belediye ihaleleri STK platformu tarafından videoboardlarla halka duyurulacak, ihale ekranda yapılacak, şirket standartları konmuş olan ihaleleri takip eden kişi, kurum ve kuruluşların organizesini gerçekleştirecek. İşin takipçisi olacak. Bu sebeple sıradan bir şirkette çıkan sorunların ötesinde bir sorun yumağı öngörülmemektedir.

Para, nasıl Şirkete kalacak?

Şirket, bunların hiçbirini doğrudan kendisi yapmayacak. İşleri mümkün olduğunca, ilçede şirket ortağı olan, iş yapma kapasitesine, yeterliliğine ve büyüme potansiyeline sahip tüm iş sahiplerine yaptıracaktır. Bu durumda işi yapan, büyüyen, zenginleşen de yine orada yaşayan halk olacaktır. Şirket ise yaptığı ihalelerde taşoran (konu ortağı) ile arasında oluşan kârın sahibi olacaktır. Bu iş ister bir yol yapımı veya çöp ihalesi olsun, ister büfe ya da

otopark işletmesi, durum değişmeyecektir.

Mesela; İstanbul Büyükşehir Belediyesinin hizmet ve ürün satın almak için yaptığı ihaleler veya başka tüm satın almaların toplam bütçesi; iştirakler ve bağlı kurumları dâhil, 15 katrilyon olsun. Sizin (%50 diye belirttiğiniz) hesabınıza göre böyle bir tabloda kârlılık oranı çok olacağından; biz özet rapordaki kendi hesaplarımızdan yola çıkarak kârlılığı % 30 olarak ele alalım ve bir hesap yapalım.

Bu miktarın, arada kimse olmadan ihalenin gerçekleşmesi ile şirkete bırakacağı en minimum rakam % 10 olsa, yekûn, 1.5 katrilyon gibi büyük bir rakama ulaşacaktır.

İlçede de durum, bütçe oranında düşünersek yüzdelere açısından çok farklı olmayacaktır. İki taraftan gelecek kârın ya da kârın oluşturacağı getirilerin tamamı da, ortakların yani halkın cebine girecektir.

Ya katılmak istemezlerse?

Öncelikle güvenenlerin oluşturacağı bir ortaklık kurulacak. Ardından da kurulan şirketin sağladığı avantajlar videoboardlarda yer almaya başlayacak. (Ancak her şartta, ilçedeki tüm hane ve işyerleri için hisse bölümlendirilmesi yapılmış olacaktır.)

Örneğin; yakıtta o ilçe halkına % 13 indirim sağlandığını varsayalım. Bu, sadece ortaklara değil tüm ilçeye duyurulacaktır. Ve ilgili iskonto noktalarında da (bu durumda benzin istasyonlarında) videoboardlardaki gibi bu indirim yayımlanacaktır.

Giyim, gıda, eğlence, vs. gibi alanlardaki avantajlar da sisteme dâhil oldukça,

- Ü Bu indirimleri isteyenler,
- Ü Özel eğitimlere dâhil olmak isteyenler,
- Ü Nuh'un Gemisi'nden yararlanmak isteyenler,
- Ü İhale ve sabit gelirlerden pay almak isteyenler,
- Ü Düşük maliyetle hizmet/ürün satın almak isteyenlerin kısa zamanda bu yapıya dâhil olması mümkün olacaktır.

STK'lar için de durum aynıdır. İlçede yeni sistem yürüdükçe, kent denetimine katılma hakkına dâhil olmak istemelerinin, kendi çıkarlarına olduğunu görecekler.

Üstelik bu sistemde din, mezhep, parti, çıkar grupları ayrımı olamadığını gördükçe katılımın artması kendiliğinden olacak. Kim, kendine kâr getirecek bir sisteme dâhil olmak istemez!

O zamana kadar da, sistem ilk katılanlarla yürütülecektir.

Ancak, halktan farklı olarak talep eden her STK, talep ettiğinde sisteme ve dolayısıyla denetime dâhil edilmek zorundadır.

Yeni bir hizmet istenmezse?

Çalınma, zarar görme durumu ile yenileme farklı şeylerdir.

Şöyle ki:

Bir konteynırın, mazgalın ya da başka bir şehir mobilyasının çalınması durumunda yenilenmesi zorunludur.

Çünkü şirket ihaleyi alırken konu ile ilgili ürünlerin sigortasını da yapmış demektir.

O sebeple eğer güvenlik, devletin resmi güçleri tarafından sağlanmıyorsa özel güvenlik şirketi elemanlarınca sağlanıyorsa bekçilere verilecek olan maaşların belli bir kısmı, işi (örneğin sokağın temizliği işini) alan firma tarafından karşılanacaktır.

Karşılığında da şirketin sigortaladığı halka ait olan bu tür malzemeler güvenlik firmasınca da korunacaktır.

Her şeye rağmen bir kamu malı çalındığında, ya da zarar gördüğünde, zarar veren ortada yok ise, maaş kadar oran güvenlik firmasından tahsil edilecektir.

Zararın kalanı da, halkın da ortağı olduğu, belediye iştiraki olan şirketçe karşılanacaktır ve halka dağıtılacak paradan düşülecektir. Böylece halkın da zararı sahiplenmesi, bir sonraki zararı dolaylı olarak önlemesi sağlanmış olacaktır.

Bozulan asfalt ya da trotuarın yeniden yapımına gelince;

Bu kararı belediye verir. STK platformu, halk şeffaf sürece açık olarak sadece denetler.

Ayrıca buranın yapım ihalesi de halka açık olarak gerçekleşecektir. Yani; bu işin yapılması gerekiyorsa ihale edilecektir. Bu durum halk tarafından da denetleneceği için hiçbir belediye yetkilisi, keyfi olarak bi işi istediği kişiye ihale edemeyecektir. Üstelik bir yerin gereksiz yere yapılması hem başkana itibar kaybettireceği hem de sistemin yapısından dolayı böyle bir şey mümkün olmadığı için gereksiz yenileme işlemlerinin pratikte bir anlamı da olmayacaktır.

Üstüne üstlük siyaseten de olsa halka hesap vermek zorunda kalacaktır. Diyelim ki tüm bunlara rağmen gereksiz olduğu halde bir iş yapıldı. Bu durumda bile yeniden yapılacak olan işin yapılma gerekçeleri videoboardlarda yayımlanacaktır.

3 ayda bir yapılacak olan “ses alma günlerinde “ halkın ilgili kurumdan yüz yüze hesap sorması da ayrıca mümkün olacaktır.

Bu durumda akli başında hangi belediye başkanı, gereksiz bir yenileme yapmak ister ki?

Halk Denetim Şirketi iş alabilecek mi?

Bir örnek üzerinden cevaplayalım bu soruyu.

Diyelim ki Büyükşehir Belediyesi metro ihalesi yapıyor. Buna da dışarıdan firmalar girecek.

Bizim sistemimizde de tıpkı şu anki uygulamada olduğu gibi, iş, ortak girişimle gerçekleşecek. İşler en uygun teklifi verene ihale edilecek. Halk AŞ. organizasyon hizmeti verecek ve ayrıca günlük olarak, işlem yapılırken halkın memnuniyetini takip işlevini yüklenecektir.

AŞ ortakları olan halk, elektronik ortamda günlük olarak yapılanlardan rahatsızlığını, şikâyetini dile getirebilecek, taleplerini ilgili mercilere ulaştırabilecek.

Hem de vatandaşa verilen ve elektronik ortama girilirken kullanılan kartın kodlanması sebebi ile hangi ilçe, hangi mahalle, hangi sokak, hatta hangi numaradan şikâyetin geldiği tespit edilebilecek. Böylece kent ahalisinden gelen sorunlar, bölgelere göre de kategorize edilebilecek. Ayrıca memnuniyet düzeyini ölçen anketler uygulanacak; böylece bu konuda bir veri havuzu oluşacak elimizde. Gerektiğinde çözümler için yine aynı sistemle anketler düzenlenecek.

Eğer büyükaile sisteminiz yok ise böyle bir veri sonucuna günlük ulaşmanız bile milyarlarca, hatta trilyonlarca bedele mal olabilir. Ama ortaklar, her gün bu sisteme dâhil olarak anket bedelinin şirketlerine de gelmesini sağlayacaklar, kumbaralarında para birikirken anketi de gerçekleştirmiş, yönetime aktif olarak katılmış olacaklardır. Bu sistem bilgisayarla gerçekleştirileceği gibi firmalarca reklâm karşılığı olarak ayrıca kurulabilir olması da bu gün için önemli bir kolaylıktır.

İndirim alabilecek miyiz?

Her gece TV’de seyrettiğimiz, cep telefonlarımıza gelen banka kartına yapılacak indirim reklâmlarından biliyoruz ki böyle bir uygulama artık yaşamımızın her alanına girmekte. Puan biriktirme, biriken puanlara direkt indirim imkânı, ya da bir hediye kazanma, bu uygulamanın belli başlı yöntemleri. Ve bunlar tamamen uygulayıcı firmalarla gerçekleşmektedir. Biz zaten yürürlükteki bir sistemden halk lehine yararlanacağımızı söylüyoruz. Üstelik hiçbir sistemi de bozmadan... Belediyenin yapacağı; zaten var olan bu uygulamanın, halkın da ortağı olduğu belediye iştiraki ile halk lehine olacak şekilde yararlanılmasından ibarettir. Tıpkı diğer mevcut örneklerindeki gibi...

Hisseler, bir elde toplanmaz mı?

hisseler nama yazılı olacağından herhangi bir kötü niyete açık olmayacaktır. Ayrıca, hisselerin SPK kayıtlı olması demek borsaya açılması demek değildir. ikisi ayrı konulardır.

En önemlisi şirket hisseleri seçim sonrasında şirket kapatılacağından anlamsız olacağı için, el değiştirmesinin de çok mantığı olmayacaktır.